

Sporazum z Inland Steel; 12,500 delavcev odide na delo

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago. — V nedeljo, 27. junija je umrla v bolnišnici Mary Divjak. Podlegla je po dolgi boleznini ponovni operaciji. Stara je bila 32 let in rojena v Chicagu, kjer zapuša mater, brata in setro. Bila je članica SNPJ. — V Ciceru je umrl rojak John Vukšinič, star naseljenec, ki je bil sočasno aktiven pri Jugoslovanskem posojilnem društvu kot njegov predsednik. Doma je bil iz Sržakovi pri Metliki v Beli Krajini. Zapuša družino.

Pittsburgh, Pa. — Pred nekaj dnevi je umrl Louis Kos za poškodbo, ki jo je dobil pri delu v Crucible Steel tovarni, ko je padel nanj težak kos jekla in mu zdrobil spodnji del telesa. Odpeljan je bil v bolnišnico, da mu rešijo življenje, toda ker je bil preveč poškodovan, je po nekaj dneh podlegel poškodbam. Rojen je bil pri Senčurju na Gorenjskem, pred 45 leti. Bil je samec in v Ameriko je prišel pred vojno. Bil je član SNPJ.

Forest City, Pa. — Tu je umrl Mihael Polenšek, star 60 let, rojen v Leskovicah nad Škofljico, v Ameriko je prišel leta 1891, je prišla v Ameriko kot mlada deklica in sicer v Pittsburgh, kjer je bivala ves čas. Napadla jo je pljučnica, kateri je podlegla. Tukaj zapuša soproga in sedem otrok katerih najmlajši je star komaj dve leti in pol, in očetja v Farrel, Pa. Pokojnica je bila zelo mirnega značaja in povsod spoštovana. Pevsko društvo Prešeren ji je zapelo par žalostink. — Nedavno pa je umrla v mestu Sharpburg rojakinja Marija Lakner, stara 66 let in je nekaj let vdova. Bila je dalj časa bolna za vodenico. Tukaj zapuša sina Franka in hčer Mary Zelich ter dva brata. —

Calumet, Mich. — Prvo slovensko podporno društvo v Ameriki, društvo sv. Jožefa št. 1 SHZ, je 27. junija proslavilo svojo 55-letnico. To društvo je bilo ustanovljeno leta 1882 in do leta 1903 je bilo samostojno. Vsi prvi člani so že mrtvi. Zadnji soustanovitelj, ki je umrl letos, je bil John D. Grahek. — Milwaukee. — Dne 20. junija je umrl za poškodbami pri avtni nezgodi George Dvoršek, star 52 let in rojen v Majšpergu na Spodnjem Štajerskem. — Hoteč se ogniti drugemu avtu, je zavozil v telegrafski drog in je dobil smrtne poškodbe. V Ameriki, kjer je dolgo let vodil gostilno, je bil trideset let. Zapuša ženo, dve hčeri in 3 vnuki. Bil je član društva 234 S. N. P. Jednote. — Poroke: Fr. Može in Josephine Kerhin, Luka Janžovnik in Mary Dragan, Frank Mohorko in June Myers, Mike Delač in Justina Lamovšek, Louis Kodrič in Lila Pederson, Peter Krakar in Katarina Lucas ter Harold L. Grun in Mary Marčan.

Nemški in italijanski podmorniki so najbrž blokirali špansko obalo

Vlada v Valenciji je danes bolj samozavestna ko kdajkoli in nima nobenega strahu. — Pravi, da bo znala v vsaki situaciji poskrbeti za varnost Španije.

VALENCIA, 29. junija. — Iz informacij, ki so dospele sem, je razvidno, da sta pričeli Nemčija in Italija s podmorsko blokado lojalistične Španije, to je, da blokirajo pod morskovo površino skriti italijanski in nemški podmorniki špansko obalo.

Prva žrtev te podmorske blokade je bil španski vladni tovorni parnik Cabo Palos, ki je bil pogreznjen pred tremi dnevi pred Alicante. Juan Negrin, premijer španske vlade, je danes izjavil, da si bo španska vlada že znala pomagati v takih slučajih.

Včeraj so pasirale skozi Doversko ožino nemške bojne ladje, ki plujejo nazaj proti domovini. Zadnja poročila pa naznajo, da niso odplule vse nemške bojne ladje, temveč jih je nekaj še vedno ob španski obali.

Juan Negrin, predsednik lojalistične vlade, je izjavil ameriškim časnikarjem, da je vlada dosegla že ogromne uspehe v industrijski produkciji vojnih potrebščin, in da so danes že v vladni službi letala, ki so bila zgrajena doma. In časnikarji so v resnici videli, da ima zdaj lojalistična Španija več letal kot pilotov, ki se ne prestanjo trenirati in uče. Cim bo obnovljena vsa industrija še v Kataloniji, katero delo se sedaj naglo vrši, bo Španija notranje zelo močna in neodvisna, česar ne bo mogel Franco nikoli doseči v svojih zavojevanjih pokrajinah, ki so skoraj brez vsake industrije. Poleg tega pa ni Nemcem in Italijanom od tega, da bi se fašistična Španija industrijsko razvila zdaj, ko že imajo v svoji poseti mesto Bilbao.

Ofenziva proti mestu Bilbaou je bila izvedena v korist Nemčije in Italije, ne pa v korist generala Franca. Ti dve deželi namreč hočeta, da ostane general Franco še nadalje od njih odvisen, tembolj, ker imata na razpolago vsega, kar on potrebuje.

Valencijska vlada je prepričana, da bodo brambovi toliko časa držali Santander, da bo lojalistična vojska pripravljena na udarec. Dalje je vlada prepričana, da mora danes ves svet spoznati in izprevideti, če doslej tega še ni izprevidel, da zasleduje španska vlada v vseh svojih stremeljenjih tako zmereno in celo reakcionarno politiko, kakor katerakoli druga demokratska vlada na svetu.

POROKA ROOSEVELTO-VEGA SINA

WILMINGTON, Del., 30. junija. — Danes sta se tukaj poročila Franklin D. Roosevelt mlajši, sin predsednika Roosevelta, in Ethel du Pont, hčerka proslulega ameriškega finančnika du Ponta. — Na svatovski štaci sta se sestala stara politična nasprotnika, Roosevelt in du Pont, ki sta se kot očeta mladih zakoncev prisrčno pozdravila.

NOVI OTOKI

TOKIO, 29. junija. — V japonskem Kuril arhipelu, kjer so bile te dni velike podmorske erupcije, sta se nenadoma pojavila na morskovi površini dva otoka, kakor poročajo japonski ribiči, ki so lovili v ondodnih vodah.

Nova zemlja se je pojavila med Paramoširi in Onokotanom, blizu severnega konca verige otokov in nekoliko južno od polotoka Kamčatke, ki je ruska last.

Ali so še drugi generali na vrsti?

Vsa znamenja kažejo, da pridejo v Rusiji na vrsto še drugi generali, katerim sovjeti ne zaupajo.

LONDON. — Veliki londonski listi še zmerom mnogo pišejo o ustrelitvi Tuhačevskega in sedmih sovjetskih generalov in pravijo, da v Moskvi ugibajo, kdo je zdaj na vrsti, da pride pred puške strelcev. Morda maršal Vorosilov, ki je dejanski vrhovni poveljnik sovjetske vojske? Ali maršal Bluecher, ki ima na Daljnem vzhodu pod seboj 300.000 mož? Bluecher je moral pred kratkim v Mosko, kjer je imel hud preprič s Stalinom, ki mu je očital, da hoče igrati diktatorja v vzhodni Sibiriji. Toda preprič se je poleg, ker se je Bluecherju posrečilo dokazati, da ne zbira svojih čet s kakšnimi notranje-političnimi namerami, temveč samo zato, da bo ob pravem času lahko z njimi na razpolago.

“Prerok” priznava odnošaje z deklico

Los Angeles, 29. junija. — John West Hunt, beli prerok zamorskega ‘nebeškega očeta’ in voditelja novega verskega kulta, je danes priznal pred sodiščem, da je imel intimno razmerje s sedemnajstletno Jewett Delight.

Hunt je izjavil pred porotniki, da je prišla lepa bela mladenka k njemu iz svoje proste volje. “V neki taki noči,” je rekel Hunt, “baš preden se je zdanilo, sem poslal ‘Father Divine-u’ brzojavko sledeče vsebine: ‘Kar je Bog zvezel, naj človek ne razveže.’ Na brzojavko sem podpisal najini imeni: ‘Jezus Kristus in devica Marija.’”

Dalje je izpovedal, da je deklici pojasnil dobo združitev, dobo oploditve evetlic in dobo setve, ko se vseje seme v zemljo, v kateri skali. “In vse to sem ji prisposobil z ljudmi.”

Deklica pa je pred sodiščem spet ponovno izpovedala, da ji je Hunt dejal, da bo z njegovo pomočjo rodila v brezmadežnem spočetju “novega odrešenika.”

Policisti priznavajo brutalnosti napram stavkarjem

Policisti se morajo zagovarjati pred senatnim odborom, ki mu načeljuje La Follette iz Wisconsin. — Fotografije dokazujejo brutalnosti.

WASHINGTON, 30. junija. Pritisnjen ob steno po senatnem komiteju za civilne svobode, je policijski kapetan T. Kilroy od čikaškega policijskega departamenta, priznal, da se je policija tekom delavskih izgrediv na Spominski dan v Chicagu posluževala brutalnih taktik in metod.

Ko so Kilroyju pokazali fotografijo, ki je predstavljala na tleh ležečega štrajkarja, nad katerim je stal policaj z dvignjenim krepelcem, so ga vprašali: “Kaj mislite, kaj je hotel ta policaj storiti?” “Udariti ga,” je odvrnil kapetan.

“Ali morete opravičiti te vrste akcije? Ali se je ne sramujete? Ali se vam ne zdi, da je to precej surovo in brutalno?” ga je vprašal senator La Follette, predsednik odbora.

“Da, je,” je malodušno odgovoril kapetan. Pred senatnim odsekom je tudi fotografija, ki kaže nekega policijskega poročnika z naperjenim revolverjem v roki, s katerim meri proti štrajkarjem.

Tudi policijski kapetan Mooney, ki je že 43 let član policije in ki je prej zmerom trdil, da so izgrediv posledica ščuvanja komunističnih moskovskih agitatorjev, je priznal, da je policija napram štrajkarjem zelo strogo postopala.

Pričetek obravnave proti morilecu Irwinu

Njegov slavní zagovornik Leibowitz pravi, da je morilec blazen. — Okrajni pravdnik pa trdi, da bo dokazal nasprotno.

NEW YORK, 29. junija. — Tukaj so se začele priprave za obravnavo proti Robertu Irwinu, trikratnemu morilecu, katerega je označil njegov zagovornik, prosluli odvetnik Samuel Leibowitz, za ‘norca.’

V predhodnih pripravah za obravnavo je sodišče že zaslišalo Mrs. Ethel Kudner, zaradi katere je izvršil morilec tri umore, kot sam pravi, ker jo je ljubil in je hotel dotični dan z njo govoriti. Mesto nje pa je našel doma njeno mater, s katero se je spri ter jo umoril, naja. (Dalje na 2. str.)

Pozdrav

Mr. in Mrs. Segulin in sin pozdravljata iz Hoversville, Pa., vse čitatelje Enakopravnosti. Hvala!

Seja Verovška

V petek zvečer se vrši seja dramskega društva Anton Verdramskega v SDD na Waterloo Rd. Članstvo je vabljeno, da se gotovo udeleži.

YOUNGSTOWN SHEET & TUBE KOMPANIJA SE NI HOTELA PRIDRUŽITI INLAND KORPORACIJI

Stalin nevarno bolan

RIM. — Agencija Šefani poroča iz Varšave, da se je tam na povratku iz Moskve ustavil znani dunajski specialist dr. Ettinger, ki je bil pozvan v Mosko, da preišče Stalina. — Novinarjem je izjavil, da je Stalin zelo nevarno bolan. Poleg naglo napredujoče sladkorne bolezni ima tudi tvor na mehuru, zaradi česar bi bila potrebna operacija. V to svrhu so poslali v Mosko slovitega berlinskega kirurga dr. Finstererja, ki pa je odklonil operacijo, ker se je na podlagi ugotovitev moskovskih zdravnikov prepričal, da bi bila taka operacija, ki je zelo nevarna, pri sedanjem zdravstvenem stanju Stalina tudi že prepozna in bi mu ne mogla več vrniti zdravja. Zato sploh ni odpotoval v Mosko.

Velika napetost med Rusijo in Japonsko

Japonski kabinet se je sestel k izredni seji, kjer je sklenil mobilizacijo armade. Ruski bombniki pripravljene za odlet nad mesta v državi Mančukuo.

TOKIO, 1. julija. — Japonski kabinet je danes tekom svoje izredne seje sklenil, da je mogoče rusko - japonsko krizo mirnim potom rešiti le tedaj, če Rusija odpokliče vse svoje čete iz ozemlja, katerega si država Mančukuo (ki je docela v japonski oblasti), prilašča zase.

Dalje naznanja japonski kabinet, da sta obe armadi, japonska in mančukuanska pripravljena na udar, če Rusija ne odneha od svojih vojaških priprav.

Japonsko časopisje pravi, da je položaj skrajno nevaren in izreka bojazen pred sovjetsko zračno silo, češ, da bodo sovjetski bombniki nemudoma napadli mesta Tsitihar, Harbin in Hsinking v Mančukuo.

Včeraj se je razvila na reki Amur bitka med tremi ruskimi topniškimi čolni in obrežno japonsko - mančukuansko artilerijo. Japonsko časopisje poroča, da ima Rusija 40 bojnih ladij, veliko število čoln, tanke in aeroplane v spornem ozemlju, kjer je vse pripravljeno za takojšen udar.

Pozdravi iz New Yorka

Mr. in Mrs. Louis Oswald in njuna otroka Victor in Dorothy, pozdravljajo pred odhodom v domovino s parnikom Normandie, vse svoje odjemalce, prijatelje in znance v Clevelandu. Mr. Oswald je znani slovenski trgovec v Collinwoodu. — Srečno pot in obilo zabave!

Odpeljana v bolnico

Miss Josephine Vokač, stanujoča na 1388 E. 171st St., je bila odpeljana v Glenville bolnico v torek ponoči. Želimo, da bi kmalu okrevala.

INDIANAPOLIS, Ind., 1. julija. — Youngstown Sheet & Tube Co., se danes ni hotela pridružiti Inland Steel korporaciji, da bi podpisala “memorandum sporazuma”, s katerim naj bi se končal štrajk jeklarskih delavcev v Indiana Harborju.

CHICAGO, 30. junija. — Clifford Townsend, governor države Indiane, je danes izjavil, da sta Inland Steel korporacija in Steel Workers Organizing Committee podpisala “memorandum sporazuma,” pod katerim se bo 12.500 delavcev vrnilo nazaj na delo v Inland East Chicago tovarno. Delavci prično jutri z delom.

Malo pred tem je governor Townsend odredil mobilizacijo narodne garde “v svrhu vojaških vaj.”

Silne eksplozije poškodovale vodne rezervoarje v Johnstownu

Ljudstva sta se polastila nezadovoljstvo in mržnja, ker ni izgleda skorajšnje poravnave. — Dinamitiranje rezervoarjev, ki oskrbujejo mesto Johnstown z vodo.

ZUPAN JE BRZOJAVIL ROOSEVELTU, DA SE BOJI PODVIGA PREBIVALSTVA RADI NAVZOČNOSTI LEWISOVIH ORGANIZATORJEV

JOHNSTOWN, Pa., 29. jun. Zupan tega mesta, Daniel J. Shields je danes zahteval, naj takoj odideta iz mesta dva voditelja štrajka pri tukajšnjih velikih Bethlehem Corporation napravah. Svojo zahtevo je utemeljil z motivacijo, da sicer ne prevzame mesto nobene garancije za njuno varnost.

Omenjena dva unijska moža pa sta izjavila, da se za ta ukaz ne brigata. Bila sta navzoča na sinočnji seji mestnega sveta, kamor so ju na županov ukaz pritrili policaji. Zupan je ukazal, naj pripeljejo tri voditelje štrajkarjev, toda tretjega policisti niso dobili. Zupan je mnenja, da dotična dva voditelja predstavljata manjšino, ki je odgovorna za ves “trubel” v mestu.

S tem činom je župan zaključil dokaj vroč dan, ker je bilo istega dne dinamitiranih osem

gorskih vodnih rezervoarjev, radi česar je postalo brezposelnih 6.000 delavcev. Bethlehem Steel družba je razpisala \$10.000 nagrade za izsleditev storilcev.

Governor Earle je odredil vojaško stražo okoli rezervoarjev, ki oskrbujejo tukajšnje mesto z vodo. To odredbo je izdal governor zato, ker vlada v tem okolišču velika vsestranska mržnja, ki so jo povzročile kontroverze in spori med delavci in kompanijami.

Mestni župan je brzojavil predsedniku Rooseveltu, da se utegnejo meščani dvigniti v protest, če ne bodo unijski organizatorji Johna L. Lewisa stirani iz mesta.

Malo pred eksplozijo rezervoarjev, ki je nenadoma pretresla gorsko tišino, je vodstvo korporacije naznanilo, da se je vrnilo na delo 90 odstotkov delavcev, to je 15.000 ljudi.

DONAVA NA RAZSTAVI

WASHINGTON, 29. junija. Na newyorški svetovni razstavi leta 1939 bo zastopana tudi Avstrija in skozi avstrijski oddelek bo tekla reka “Donava,” s katere bo razgled na avstrijske Alpe. Tako javlja dunajski urad trgovskega departamenta.

Miniatura Donava bo približno 98 čevljev široka. Dalje bo stalo na razstavi poslopje, ki bo natančna kopija dunajskega Rathskellerja, v katerem bo prostora za 1.200 ljudi. V reprodukciji slavnega dunajskega teatra bo prostora za 1.200 oseb, ki bodo tam poslušale godbo dunajskih valčkov.

Seja

V petek zvečer se vrši v navadnih prostorih seja krožka št. 3 Progresivnih Slovencev. Ker je treba rešiti več važnih zadev, se prosi članice, da so gotovo navzoče.

Pokojni Louis Pate

O rajnem Patetu, po domače Červanov, se nadalje javlja, da je bil doma iz vasi Repče, fare Trebnje, kjer zapuša brata, sestro in mater. V Ameriko je došel leta 1913. Po poklicu je bil livar (core maker) in je delal 14 let v tovarni Pneumatic Tool Co. Bil je čl. društva Slovencev št. 1, SDZ ter zapuša tu soprogo Josephino, rojeno v Ameriki, hčerko Glogorja, staro 6 let, in leto in pol starega sinka. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Andreja na Superior Ave. in E. 51st St. ter na Calvary pokopališče.

Seja Workers Alliance

Jutri, v petek zvečer, ob 8. uri se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave., seja Workers Alliance. Na tej seji bo tudi govornik z ravnozaključene konvencije Workers Alliance. — Pridite vsi, bo dovolj zanimivega poročila.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za raznašalca v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$6.00
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:	
za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....
	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

TEŽAK POLOŽAJ AVSTRIJE

Potovanje nemškega maršala Blomberga v Rim ter krožno potovanje nemškega zunanjega ministra Neuratha v Jugoslavijo, Bolgarijo in Madjarsko je pri avstrijskih vodilnih činiteljih vzbudilo veliko pozornost. Avstrija leži kot neobgledeno dete med dvema velesilama, ki imata obe apetit po njej, a sta kosilo odložili in sklenili, da se bosta med tem časom obnašali kot prijatelji. Do zadnjega je še veljalo, da vendar ne bo res, da je Italija na ljubo nemški podpori na drugih evropskih prostorih Avstrijo več ali manj potisnila pod zobe Nemčije. Ne prestano letanje nemških državnikov v Rim pa je to rahlo upanje ubilo. Na Dunaju imajo vtis, da vedno bolj grozeče lega nemška senca po avstrijskih deželah. Voriga, ki veže Berlin z Rimom — in ki gre čez Avstrijo — postaja čedalje bolj trdna. K temu je sedaj prišlo še Neurathovo prizadevanje, da pobere simpatije pri vzhodnih avstrijskih sosedih. Ozračje postaja vzdusljivo. Nemški objem postaja popolen. Kamorkoli Avstrija pogleda, proti severu, proti jugu, proti vzhodu, povsod jo tajinstveno obdaja nemška senca. Edino odprto okno je proti Češkoslovaški, toda tudi izza njenega hrpta zre grozeče nemško žrelo.

Dunajska vlada je v Italiji vprašala, kaj to pomeni in je dobila pomirljive izjave. Da nič ne pomeni, da ostane vse pri starem. Ni čudno, če se je v vladnih krogih zelo okrepila misel, da mora Avstrija, oprta na Francijo in Anglijo, ki sta svoje dni avstrijskemu ministru za zunanje zadeve Schmidtu dali zelo spodbujajoče obljube, pogumno naprej po začetih poti in se čim hitreje sporazumeti z Madjari in Čehoslovaki, da se bo nemški objem zrahljal. Zopet se je v zveznem kanclerstvu pojavila zamisel, da bi bilo treba še enkrat poskusiti v Belgradu. Avstrijska vlada je že preje enkrat vprašala, kako bi bilo s Schuschniggovim obiskom v Belgradu. Takrat odgovor ni bil posebno ugoden. Sedaj so se stvari nekoliko spremenile in jugoslovanska vlada ve, da bi to bila tudi želja Anglije. Predvsem, ko je Avstrija popolnoma pripravljena dati glede Habsburžanov pametno in jasno zagotovilo, da jih ne bo tiščala na prestol. V kanclerjevem uradu se torej mnogo govori o bližnjem potovanju zveznega kanclerja v jugoslovansko prestolico. Pri zveznem kanclerstvu so sedaj na to pripravljeni, da začnejo razgovore o slovanski manjšini na Koroškem, če bi jugoslovanska vlada takšne razgovore želela in izrazila takšne želje glede ureditve tega vprašanja vsaj istočasno, ko bi se dosegel sporazum glede vseh ostalih vprašanj in bi se podpisale kakšne pogodbe, podobna italijansko-jugoslovanski. Kakšni so v tem pogledu nameni avstrijske vlade, ni znano. Znano je le, da se to vprašanje proučuje, in sicer resno proučuje.

Avstrija mora iz hitlerjevskega jeklenega oklepa, ki jo je zajel in je za to pripravljena, da se odloči za korake, ki bi jih morala storiti že pred leti, a je priložnost zamudila. Prijateljstvo z Jugoslavijo bo sedaj prišlo bolj drago. Po Dunaju pa pravijo, da bi bilo sedaj tudi bolj dragoceno. Bomo videli, kaj se bo iz tega razvilo.

Kako je to, da človek občuti rahel udarec, pa da ne čuti bolečine, ki grize iz noči v noč, od dne do dne in ki je v vsakem trenutku hujša od biča in škorpijona? Kako sme biti in kje je zapisano, da zardi človek do srca ob slučajnem in bedastem ponižanju, pa da ne vidi, kako polagoma trohni in gnije in odpada kos za kosom njegove kraljevske halje, tako da stoji nag pred ljudmi in ga nič ni sram? ...

Iv. Cankar

Kakor listje letimo iz naročja večne stvarnice in piš usode nas raznese po širni zemlji; tu pa obvisimo ali med bodečim trnjem ali v mehkem mahu ali pa pademo na trdi kamen.

Dr. Iv. Tavčar

Kakor upihne sapa iskro brez goriva, a razpiše žerjavico v velik ogenj, tako potlači beda slabotneža, okrepi pa krepkega duha.

Dr. F. Detela

UREDNIKOVA POSTA

Iz Little Falls

Upravništvu Enakopravnosti—

Dobil sem vaše pismo v katerem me vprašujete kam naj daste tistih \$5, ki sem jih poslal že pred več tedni za protestno sklicanje shoda proti brutalnim metodam katerih se poslužuje Jugoslovanska vlada proti političnem jetnikom. Ker pa vidim, da je stvar zaspala zato ker ste ljudje, ki se za take stvari zanimate preveč zaposleni kar je pa druge delavske mase se pa vse premalo zanima za stvari, ki so za nas velike važnosti. Zato pa tudi delavski razred toliko trpi, pa to je vse zato ker je razredno še premalo prebujen. Zato me pa tudi veseli, da bomo dobili avgusta tega leta Cankarjev glasnik, ki bo odpiral našemu delavstvu oči in ga vzgajal v razredno zavedno in svobodni selno delavstvo, v moše in žene, ki bodo zahtevali polno mero za svoje delo, ki ne bodo zadovoljni z drobtinicami, ki padajo danes nam trpinom od ogromnega karja življenjskih dobrin, ki jih mi pridni delavci grmadimo skupaj za naše izkoriščevalce in zatiralce. Kadar se jim pa poljubi pa naj pustijo stradati in zmrvovati in še več, kadar vidijo, da se delavska masa malo bolj živahno giblje in prebujata, takrat začnejo trgovci s smrtjo trobiti raznovrstne budalnosti po kapitalističnih časopisih, ki se dajo za take hinavske patriotske zmazke zelo dobro plačevati in tako se trobentanje nadaljuje toliko časa, da dobijo javno mnenje na svojo stran. Potem se pa prične krvavi ples v katerem teče delavska in kmečka kri v potokih za

V Michiganu organizirajo armado 'vigilantov'

Jedro te armade stavkakov tvorijo ameriški in tujezemski legionarji, ki se zbirajo v imenu patriotizma.

DETROIT, 29. junija. — V Michiganu se je pričela organizirati velika armada stavkakov, katere jedro tvorijo ameriški in tujezemski vojni veterani, ko sta se Henry Ford in John L. Lewis pričela pripravljati na vojno, ki grozi vsak čas izbruhniti.

Čim bolj so se širili v Michiganu štrajki, tem bolj je zopet pričelo vigilantsvo in klukarstvo pridobivati na tleh, kar se je v zadnjem času oboje zelo povišnilo v znamenju patriotizma.

V svojem meteorskem podvigu do moči, je pridobil C. I. O. mnogo pristavev, pa tudi dokaj sovražnikov, ki pa so bili izprva tako osupli, da niso niti z mezinem ganili, ker je bilo neverjetno, da so mogle unije dobiti tako trdna tla v državi, ki je bila dolga leta smatranja kot nepremagljiva trdnjava odprtih delavnic. Zdaj pa, ko delavske organizacije groze s svojim napadom na Fordove naprave, kjer je zaposlenih 120 tisoč neorganiziranih delavcev, so se sovražniki organiziranega delavstva začeli zavedati grozeče jim nevarnosti ter ustanavljati svojo armado 'vigilantov'.

Pričetek obravnavo proti morilcu Irwinu

(Dalje s 1. str.)

to pa še njeno mlajšo hčer ter nekega stanovalca, ki je tam stanoval.

Po izborni prespani noči in

nekateri brezsrčne krvoločne posameznike, ki si kujejo iz potokov nedolžne človeške krvi stotisočake, milijone in milijarde za svoje osebne koristi in za nikdar polne bisage. Vse take stvari se godijo samo zato, da se kapitalizem iznebi takih ljudi, ki imajo pogum, da ne glede na posledice, delujejo neustrašeno naprej za lepšo in pravično človeško družbo. Te žalostne in krivične stvari se bodo dogajale do tedaj dokler se ne prebudi delavstvo na splošno. Do tedaj je pa dolžnost nas vseh, ki se zavedamo, da živimo v krivičnem sistemu, da delujemo neustrašeno naprej, ker le delo, ki ga vršimo v prebujajo delavskega razreda bo odpravila današnji sramotni izkoriščevalni sistem kadar bo izvršeno. To je sramotni krivični sistem, ki se ne sramuje pobiti na milijone zdravih sinov in očetov in pusti, da ogromno število nedolžnih otrok in njih mater strada in prerano umira. Zaradi slabih življenjskih razmer umirajo, ako ravno je na tem svetu vsega dovolj. Še veliko več življenjskih potrebščin bi se lahko pridobilo v pametnem gospodarskem sistemu. Torej apeliramo na vse zavedne Slovence širom Amerike in kjerkoli že živijo Slovenci: podpirajte naše napredne tiskovine ker ravno tiskana beseda v naprednem duhu je naše najboljše orožje v boju do lepše in pravičnejše človeške družbe v kateri bodo živeli narodi tega sveta res človeka vredno življenje.

Zato prispevam tistih pet dolarjev v tiskovni fond za Cankarjev glasnik.

Frank Petrus, Lovers Leap

po več obedih, ki jih je s tekmo zaužil, so odpeljali morilca iz Tombs zaporov na sodišče.

Tamkaj je stal pred sodniki oblečen v svojo belo plateno obleko, vrteč svoj panama slamnik v roki in široko se režeja, ko je advokat Leibowitz izjavil sodišču:

'Po mojem mnenju je ta človek popolni norec, zato zahtevam 24 ur odloga, da morem pripraviti vse potrebno za njegovo obrambo.'

Ko so priveli Irwina nazaj v celico, je tamkaj njegov zagovornik govoril z njim pet minut. Okrajni pravdnik William C. Dodge je dejal:

'Pričakujem, da se mi bo posrečilo dokazati, da morilec ni bil blazen ob času, ko je izvršil umor. Dokazal bom, da se je zavedal grozote svojega zločina.'

UMRLI SO

V Ljubljani je v starosti 70 let umrl starosta slovenskih kolesarjev in popotnikov, Josip Jakopič, brat slikarja Riharda Jakopiča in gospodar Matevžetove hiše na Mirju. Mož je bil izrazit predstavnik slovenskih planincev in kolesarjev, ki je prehodil vse slovenske gore in doline in prevozil s kolesom daljavo štirikratnega ekvatorja.

Dalje je umrl v Ljubljani Marinko Franc, ki je užival sloves kralja trnovskih ciparjev in zabarjev, star 70 let. Bil je tudi varuh škandrovega devičarskega protokola iz leta 1877 in splošno znana osebnost.

Na Spodnjem trgu v Škofji Loki je umrla Josipina Zadnikova, ki je bila vsa poslednja leta najstarejša prebivalca mesta; dočkala je 94 let. Na Hribcu pri Škofji Loki pa je preminil originalni domačin France Notar, star 79 let, ki je mežnaril v tamkajšnji cerkvi polnih 57 let.

Mussolini in slovenski kamnosek v Švici

Pred 35 leti je iz Italije pobegnil mlad učitelj v Švico. Pisal se je Benito Mussolini. Bil je sin puntarskega kovača iz Predappia in se je le nerad posvečal učiteljskemu poklicu. Toda nekako je treba živeti. In tako je Benito po maturi služboval v pokrajini Emiliji, v vasi Gualteri. Šestindeset letir je prejemal na mesec, od tega jih je potrošil štirideset za življenje in za ves ta borni zaslužek je moral poučevati štirideset otrok. Puntarska kri je vrela v njem. Leto dni je vendar potrpev v borni vasi. Študiral je v prostem času najrazličnejše knjige, zlasti rdečarske, in je mirnim vašanom pogostokrat oznanjal nauke socializma kakor je to delal že njegov oče v Predappiji. Ko pa se je približalo poletje, ga je gnalo iz vaškega vzdušja v svobodni svet. "Počitnice so bile pred vrati," pravi v svojih spominih, "in tedaj sem se odločil, da se izselim v Švico in tam poizkusim svojo srečo." Pravi še, da njegove vzgojne metode niso bile v skladu s predpisi. Ne pove pa, kar je danes splošno znano, da ne more prenašati ozkih prostorov, da v vojni ni mogel vztrajati v mračnih zakopih in da ne želi obiskati sinje jame na Capriju. Vsa njegova narava zahteva svoboden zrak in svobodno nebo nad glavo. Prav nekaj dni pred begom iz domovine je agitiral med vaščani in je poldrugo uro govoril ob spomeniku Garibaldi, junaka v rdeči srcaji, ki je ukrotil papeža. To je bil povod preiskave in tedaj je razburjivi mladi vaški učitelj zastavljal svoj plašč pri gospodinj in pobegnil proti švicarski meji. Mati mu je še hitro poslala 45 lir in tako je begunec dne 10. julija 1902 srečno prešel na švicarsko stran iz italijanskih vročine v senco švicarskih planin.

Sentimentalnost ni lastna temu mlademu učitelju, ki je odločen preboriti se kakorkoli skozi življenje in, če je treba, preko vseh žrtv doseči svoj smoter. Vendar je bil po prihodu na švicarska tla telesno in duševno tako zbit, da je ostal polnih 23 ur v postelji, ves omočeni. Denarna zaloga je bila skromna, treba se je bilo ozreti po znancih, po rojakih, po izseljenkih. Pri nekem platnarju v Yverdonu se mu je obetal zaslužek. Toda ves up je kmalu splaval po vodi. In prav nič drugega mu ni ostalo kakor da pograbi za prvo delo, makar kot cestni pometač ali kot zidarski pomagač. V svojih spominih opisuje doživljanje prvih svojih švicarskih dni kot "žalostne spomine na zdvojeno mladost." V Orbeu tistne zobe, ko začne pomagati pri zidavi neke nove hiše, in šteje, kolikokrat mora nesti breme gor v visoko drugo nadstropje: stoena dvajsetkrat v enajstih urah za 32 centimov. Naslednji dan kipi "strašen srd v duši nemočnega," ko mora ob petih zjutraj spet na delo. In tretji dan bi zidarskemu podjetniku najrajši utrl lobanjo, ko se strela predzna norčije iz njegove gosposke obleke. Le nekaj dni izdrži mladi begunski učitelj pri tako napornem težakem delu. Zidarski podjetnik mu vrže borne denarce: "Zaslužil jih nisi, ukradeni so mi!" Toda

teh nekaj dni trdega dela je zadostovalo, da se je izgnanec prav obvladal in danes pravi v svojih spominih: "Kaj naj bi mu bil odgovoril? Mar naj bi ga zadavil? Kaj bi bil s tem opravil? Nič!"

Odpelje se v Lozano, kjer je sedež socialistične stranke. Prestadran prenočuje pod mostom.

Naslednji dan sreča rojaka iz Romanje in mu pripoveduje svoje nezgode. Rojak se mu pomilovalno nasmehne, obupane ga prekolne. V odgovor pa seže delavec v žep in pokloni obupanu pol franka. Polagoma dobi Mussolini zveze s socialisti, začne nastopati kot agitator, zajadra v uredništvu delavskega lista, ki ga izdaja neki laški advokat. Plača je premajhna za življenje, še se mora prebijati do zaslužka, bodi že kot raznašalec vinskega trgovca, ali kot zidarski pomočnik. In se kmalu nauči francoščine in nemščine, požira knjige in si naveže okrog vratu veliko pentljo, na glavo pa natakne črni širokokrajnik, po čemer so se takrat spoznavali delavski voditelji. Dinarstvo ga je dovajalo v ozke stike z delavstvom in sentimentalni zgodovinar bi lahko zapisal, da je Mussolini kmalu postal izvrsten zidar. Spretno roke imajo vsi Italijani, a mladi mož se je že doma v očetovi kovačnici naučil maršičesa. In tako je za silo izhajal. A kadar je bil v stiski, je našel rojaka, ki mu je priskočil na pomoč s posojilom, ali pa je stopil v zastavljalnico. O, o tem je Mussolini pozneje sam zapisal: "Beda! Kdo vse pa ni bil nekoč siromašen. Živel sem mesece in leta najslabše in najbolj romantično bohemsko življenje — (tovariš Serrati, ali se še spominjaš najinih pogostih izletov v zastavljalnico?). Toda po desetih letih sem se lahko ponašal, da sem politično ohranil svojo čast. Ostal sem isti. Ali nisem mogel tudi jaz imeti svoje majhne krize?"

Nekoč je revolucionar Mussolini prišel v Curih. Tu je imel večkrat opravka s policijo in švicarske oblasti še hranijo kazenski list agitatorja, ki je sicer pridno študiral, vendar pa se stalno družil z italijanskimi in ruskimi puntarji, bodočimi sovjetskimi govorniki. V ostalem pa je Mussolini v Curihu ostal daljšo dobo in si je kot zidarski pomočnik služil denar. Podjetnik, pri katerem je bil zaposlen, pravi, da je bil z njim zelo zadovoljen. Na tiste Mussolinijeve dni v Curihu pa se živo spominja tudi preprost Slovencec, ki je bil takrat zaposlen kot kamnosek pri istem podjetniku.

Sedeli smo nedavno nedeljo v Omanovi gostilni v Goričah pri Golniku. Zunaj so se vlekle megle proti Kriški gori, dan je bil zimsko siv in prazen. V cerkvi so bile večernice in petje brez organista, ker je umrl, pa še niso novega dobili. V veliki gostilniški sobi so se prepirali nekateri očanci zaradi občinskih volitev, v skromni posebni sobi pa nam je gostilničar Toporš mi mogre omenil, da je spoznal Mussolinija v Švici. Ko drezamo vanj, naj je pove po resnici, kako je bilo, se izmotava:

"Veste, že vrsto let je tega človek marsikaj pozabil... Kdo je pa takrat mislil, da bo zidarski pomočnik nekoč imel tako gospodovalno moč!"

Gostilničar Janez Toporš, ki je po rodu iz vasi Svarje v gorički fari, se je davno pred vojno izučil za kamnoseka, potem jo je mahnil v Švico, pred vojno

(Dalje na 3. str.)

SKRAT

Zurnalisti, ki vedo, kaj je častnikarska etika in poštenost, se bore z načeli, "yellow journalism," elastični častnikarji, ki se proti načelom ne morejo boriti, ker jih nimajo, pa se bore z osebnostmi, z imeni, z lažmi, z najnižjimi in najbolj lopovskimi sredstvi! Celo tako duhoviti primer se poslužujejo, da svojim zdravim nasprotnikom očitajo (hudič ved iz kakakega vzroka?), da z eno nogo že v grobu stojte, ne glede na to, da morajo svoja lastna kopita vsako leto v cunje povijati! — Bivši propagandni minister neke pokojne banke se je zdaj spet skopal na nekega A. S., ter hoče vedeti, ali v hotelu napraviti lažnjiv vtis, da je tisti A. S. dopisnik nekega dopisa v Enakopravnosti, podpisane za začetnicama A. S. — No, kakor jim je prav! Zapomni naj si samo to, da nimajo monopola na take vrste "yellow journalism," temveč da se v slučaju potrebe tudi drugi lahko k njemu zateko.

"METROPOLA" ALI — METROPOLA?

Goste - konvenčnike smo imeli v Clevelandu. Lepo število jih je bilo. Nekateri so bili že prej med nami. Mnogi so bili prvič tukaj. In zdaj pišejo in poročajo.

Bili so po večini zadovoljni, mnogi presenečeni. Nekateri se celo divijo razgibanosti in pestrosti našega izživljanja, zlasti jih je presenetila višina kulturnega nivoja. Globok vtis je napravila nanje mladina, ki poje, govori in igra slovensko.

Agali bi, če bi rekli, da nam hvala ne ugaja. Morda nam celo pomaga izbiti nesrečni inferiornostni kompleks, ki je od nekdanj notoričen privesek slovenskega Clevelanda, pa da bomo metropolo začeli pisati celo brez narekovajev.

To bi bilo zdravo za vse. Saj Cleveland se bo moral naučiti nositi čim dalje večjo odgovornost. Logika razmer ga direktno sili v to. Če temu ne bo kos, bo kriv greha, ki se bo masčeval nad vsemi naprednimi Slovenci v Ameriki — vsi bomo trpeli.

"Napredek"

OBSOJEN MORILEC

Novomeški veliki kazenski senat je obsodil na do smrti robijo 25-letnega Stanka Brodariča, ki je letos 18. februarja v Curihah s sekuro umoril 83-letno Baro Kočvarjevo in njeno 58-letno hčer Marijo Vraničarjevo. Po poizvedbah se je dognalo, da sta pokojnici imeli svojčas precej denarja, ki ga je bila Vraničarjeva prinesla iz Amerike, in to je premamilo pohlepne morilce. Brodarič je po rodu iz Rosalnice, pristojen pa v metliško okolič.

NATANČNO IN SVEČANO

Kadar izročite vodstvo in vso oskrbo pogreba nam, potem se lahko zanesete, da bo vse izvršeno z največjo natančnostjo, z vso svečanostjo in spoštljivostjo. Dolgoletna izkušnja v tem poslu in naša popolna in moderna oprema vam to jamči.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 EAST 81st ST. Michigan 7420

Dnevna in nočna postrežba.

ALEKSANDER LIČAN:

Spomini iz Sibirije

Videl sem, da so si ogrnili črne rute čez ramena, zato sem se ravnal po njihovem vzgledu. Iz škatle so izlekli nekaj cilindrov in si ga privezali na čelo; napravil sem tudi to, le da sem jermen preveč nategnil, tako da mi je vsa kri priklopila v glavo. Naposled so si pričeli ovijati okoli roke precej velik jermen in ga nato spet razvijati. Pri tem opravlilu sem bil nekoliko bolj neroden, pač pa sem tembolj mrmral, da bi bili vsi prepričani, kako goreče znam moliti hebrejski. Teh molitev pa ni hotelo biti ne konca ne kraja. Razvezal sem si jermen in cilindri raz čelo, a na ruto sem popolnoma pozabil; tako ogrnjen sem šel proti izhodu. Vse se je oziralo, cerkovnik priteče za mano, mi sname ruto z ramen in me prav po domače brene iz božjega hrana.

Ko sem prišel po praznikih na delo, sem bil zaradi skandala v templu takoj odpuščen.

Preko Ukrajine. — V Kijevu. — Samovarska mast. — V Moskvi. — Saratov. — Novo podjetje. — Zopet med svojimi. — Na Murmanu. — Beg iz ujetništva.

Ogledati sem si hotel Ukrajino, zato sem šel v Kijev. Menda se ne motim, če trdim, da je v Kijevu več lepih pravoslavniških cerkva kakor palač. Bil sem tudi v Darnici, kjer je bilo največje zbirališče ujetnikov v vsej Rusiji. Tisoč in tisoč počivajo tu — v zemlji. Koliko so uboži! prestali lakote, uši, bolezni, preden so za vedno zatisnili trudne oči.

V Kijevu sem na glavnem bazarju začel izdelovati mast za čiščenje samovarov. Ker pa nisem mogel dobiti potrebnih snovi, sem jo izdeloval iz žveplene kisline in magnezita. Pred seboj sem imel izposojen samovar, ki se je po čiščenju svetil ko čisto zlato.

Vse vprek je kupovalo čudodelno mast; veselil sem se dobre kupčije. A nekega dne pride k meni mušič in pravi:

"V tvoji masti je sam hudič (čort); sveti se ko Majka božja v Čenstohovu, le puščati je začel iz sto luknjic."

Razlagal sem si to na ta način, da je žveplena kislina razjedla kositer in samovar je začel puščati. Drugi dan sem dobil že kakih 10 pritožb. Ko se je pa zglasil pri meni tudi starejši podoficer in mi povedal, da samovar v oficirskem domu pušča ko sito, sem mu zagotovil, da

pridem takoj in samovar popravim. Namesto tega sem lepo pobral šila in kopita in neopazeno izginil iz Kijeva.

Tudi v Kursku, Orelu in Kalugi sem precej zaslužil s tem izdelkom. Ko so pa samovari začeli puščati, me je noč vzela. Kaj se hoče, v sili še hudič muhe žre, pravi pregovor, zato si tudi še danes ne štejem v greh, če sem si potrební denar služil, kakor sem pač vedel in znal.

Bil sem blizu Moskve in ogledati sem si hotel tudi to milijonsko mesto. V Kalugi sem vzel na postaji listek do Moskve in uradnik me je vprašal na katero postajo se peljem. Odgovoril sem mu, da mi je popolnoma vseno, samo da pridem tja.

Prišel sem v mesto sem dobil malo sobico pri Poljaku Janušarki, kjer sem varil svojo kremo za čevlje in "samovarska mast." Za prodajo sem si izbral prostor na Lublanki, a že čez dva dni me je policija spodila na bazar. Tam je bilo mnogo boljših izdelkov in ni čuda, če se je začel moj žep vidno prazniti. Razen tega je bilo življenje v Moskvi mnogo dražje kot drugje. Tudi moj hišni gospodar, a še bolj njegova žena, sta me začela po strani gledati, ker nisem redno plačeval stanovanja. Izginil sem iz Moskve ko kafa in obenem pozabil plačati stanovanje.

Že drugi dan sem osrečil Saratov s svojim prihodom. Stanovali so v njem mnogo bogatih trgovcev — Nemcev. Seznanil sem se pri čaju s trgovcem Schachnerjem in mu začel razlagati, koliko denarja bi se lahko zaslužilo z izdelovalnico kvasa. Ker sem doma imel sam izdelovalnico kvasa, sem mu napravil iz navadnih droži, ki sva jih dobila iz Moskve, in s primesjo krompirjeve moke in vode — kvas. Poskušnja se je dobro obnesla. Peki so bili s kvasom popolnoma zadovoljni.

(Dalje prihodnjič)

V nedeljo 4. julija se vrši piknik Cankarjeve ustanove na prostorih Društvenega doma v Euclidu. Pohitimo tja in manifestirajmo, da smo za našo novo kulturno ustanovo in da je nam na tem, da Cankarjeva ustanova zraste v močno organizacijo, da bo potem uspešno vršila svojo kulturno nalogo med ameriški in Slovenci.

Laška ladja "Rex" ima novega kapetana

Te dni je nastopil kot kapetan na znani luksuzni laški ladji Rex od Italian Line, znani Attilio Frugone, ki je zadnjih pet let načeljeval ladji Roma in prej ladjam Giulio Cesare in Duilio. Kapetan Frugone je bil rojen leta 1879 od družine, ki je redno imela posla z morjem. Leta 1905 je bil že prvi uradnik na liniji, ki je sedaj last laške družbe. Kot kapetan Roma si je pridobil veliko prijateljev med Amerikanci, ki so potovali po tej liniji.

Sedanji kapetan parnika Rex, g. Tarabotto gre v pokoj po 40 letni službi na morju. Za časa svojega službovanja je bil kapetan petih ladij in je preplul atlantsko morje več kot 400 krat.

Na sliki vidite prvega, novega kapetana Frugone in drugega kapetana, ki gre v pokoj, g. Tarabotto.

Išče se

Stanovanje s 4 ali 5 sobami v bližini St. Clairja. Pustite naslov v uradu tega lista ali pokličite Henderson 5311.

OTVORITEV NOVE GOSTILNE

V SOBOTO 2. JULIA BO OTVORITEV GOSTILNE

Mr. in Mrs. Peter Kekič

(zelo dobro poznanega Teddy Kekiča iz Avon Lake, O.)

na 6622 ST. CLAIR AVENUE

Za otvoritev se bo serviralo dobro kostrunovo večerjo kot tudi dobro pivo, vino in žganje.

GODBA BO PRVE VRSTE — ZABAVE NE BO MANJKALO

Se priporočata za obilen obisk!

Mussolini in slovenski kamnosek v Švici

(Dalje z 2. strani)

se je "vahka" prišlo v tujino in zaslužek je bil dober. V St. Gallenu, v Bernu, v Interlaken, ali v Curihi, povsod se je dnevno za deset ur dela zaslužilo po pet švicarskih frankov. Lepo si živel, se fino opravi in še deval na stran.

— Prav, no, in kako je potem bilo tisto z Mussolinijem?

"Oh, kako! V Curihi je bilo. Zdaj se natančno ne spomnim, kako se je pisal tisti podjetnik, imam pa gori zapisano. Zidalo se je takrat dosti, hoteli so rasti in palače. Jaz se nisem dosti brigal za druge ljudi. Kamnoseško delo v hotelu, ki smo ga tisti čas zidali, je bilo obilno in natančno, zlasti pri stopnjicah. No, na delavca Mussolinija sem pa le postal pozoren. Donašal je malo in stregel, pa je moral stalno mimo mene. In tako je naneslo da sva sem in tja govorila. Jaz sam nisem imel z njim opravka. Znal pa sem malo po laško in on je tolkel po nemško. Suh je bil tiste čase, sodim, da mu je slaba predla. Raztrgan je bil pri delu, zvečer se je malo bolje opravi. Vedelo se je, da se mnogo družijo po večerih s političnimi ljudmi, nekateri pa so rekli, da je rad vesel.

— Za delo je bil priden, kali?

"Priden! Jaz ga nisem kontroliral. Pomnil v glavnem le to, da sva bila tisto poletje šest tednov skupaj na stavbi. Saj pravim: malo drugače bi se bil takrat pobrigal za njega, če bi bil vohal, kaj vse bo še dosegel ta čudni, živahni in zgovorni suhi mož. Po vojni, ko je prišel na vlado, sem bil jaz že drugič v Švici, odkoder sem se potem vrnil pred desetimi leti, ko sem sklenil, da prevzamem gostilno. Pa se seveda mimogrede še vedno bavim s kamnoseštvom, zlasti za pokopališča. ... Torej, ko sem prvič videl slike fašističnega voditelja, sem ga kajpa hitro prepoznal kot svojega starega znanca."

Gostilničar Janez Toporš, ki so mu leta sicer že pobelila lase,

Asthma Cause Fought in 3 Minutes
By dissolving and removing mucus or phlegm that causes straining, choking, asthma attacks, the doctor's prescription Mendaco removes the cause of your agony. No smokes, no dopes, no injections. Absolutely tasteless. Starts work in 3 minutes. Sleep soundly tonight. Soon feel well, younger, stronger, and eat anything. Guaranteed completely satisfactory or money back. If your druggist is out ask him to order Mendaco for you. Don't suffer another day. The guarantee protects you.

a je obraz še čisto mladosten, nam naposled na prigrvarjanje pokaže tudi svojo sliko iz švicarskih let. Elegantno opravljen, mlad gospod je bil, — pravi tip inteligentnega in štedljivega slovenskega delavca v prosvetljeni državi, v srcu Evrope. Ali ni čudno — smo rekli — kako se razkrižajo človeške usode in pota po svetu? Dva sta sku-

Zagoneten umor pred tremi leti

CELJE, 21. maja. — Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Celju se je danes zagovarjal 31-letni, v žalcu rojeni in tja pristojni, že večkrat obsojeni delavec brez stalnega bivališča Franc Cestnik zaradi umora tri mesece stare Nade Gradičeve z Zg. Loznice pri žalcu. Obtožnica navaja:

Franc Cestnik je invalid brez desne noge, ki mu jo nadomešča lesena proteza. Doslej je bil že osemkrat obsojen. Ko je 23. junija 1934. odslužil zadnje kazeno, se je naselil pri svoji materi Mariji Cestnikovi, ki ima na Zg. Loznici hišo in nekaj posestva. Pri Cestnikovi sta takrat stanovala kot najemnika delavec Ivan Gradič in njegova žena Eližabeta. Imela sta osem otrok, od katerih pa so štirje pomrli že v prvi otroški dobi. Zadnjega otroka, hčerko Nadico, je Gradičeva porodila 28. junija 1934. Njen mož je bil v tem času zaposlen kot strežnik pri zidarskih delih v Novem Celju in je bil zaradi tega podnevi ves čas zdoma. To možovo odostnost je izkoristil Cestnik, da je zalezoval njegovo ženo in jo končno premočil. To je prišlo tudi Gradiču na uho. Prve dni avgusta je prišla Gradičeva k svoji bivši rednici Frančiški Bohorčevi v Podgorje pri Sevnici ter ji izjavila, da ne more več živeti z možem in da na-

paj delala v Švici. Prvi bohem, drugi soliden štedilivec. Je prvi po letih zavladal nad celim cesarstvom, drugi pa skromen toči četrtinke in šilca očancem, ki se pripravljajo o občinskih volitvah, in časih med tednom zavijti kladevce za nagrobni spomenik in pri tem tiho obuja spomine na lepe mladostne dni v Švici.

merava z nekim fantom pobegniti v Maribor. Čez nekaj dni pa je prišel Gradič po svojo ženo in jo pregovoril, da se je vrnila z njim na Zg. Loznico. Drugi dan po njunem odhodu se je pojavil pri Bohorčevi Franc Cestnik in popraševal po Gradičevi, Bohorčeva pa ga je spodila iz hiše, narkar se je Cestnik vrnil na Zg. Loznico. Na Veliki šmaren 15. avgusta 1934. je Cestnik zahteval od Gradiča, naj podpiše izjavo, da se prostovoljno loči od svoje žene. Tudi žena je izjavila svojemu možu, da se je odločila za Cestnika in da pojde z njim. Zahtevala je polovico kuhinjske posode in dva otroka. Gradič je svojo ženo posvaril. Cestnika pa spodil. Še istega dne okrog 6. sta Cestnik in Gradičeva izginila z doma in pobegnili. Gradičeva je vzela s seboj svojo najmlajšo hčerko Nadico, ki je bila takrat stara jedva poldrugi mesec.

Dne 27. oktobra 1934. se je Gradičeva vsa bedna vrnila k svojemu možu na Zg. Loznico, toda brez otroka. Gradič je sicer sprejel ženo, hotel pa je vedeti, kje je otrok. Žena je na ponovna vprašanja odgovarjala, da ji ga je vzel Cestnik in da z njim be- rači. Ko je prišel končno tudi do-

orožništva glas, da se je Gradičeva otroka znebila, je orožniška postaja v žalcu uvedla poizvedbe in zaslila Gradičeva. Pri zaslišanju je Gradičeva priznala da je Cestnik usmrtil njenega otroka, ker jima je bil v napotje, da nista mogla dobiti zaslužka.

Proti Gradičevi in Cestniku je bila nato uvedena preiskava zaradi suma umora. Gradičeva je bila oddana v preiskovalni zapor, za Cestnikom pa je bila izdana tiralica. Kazensko postopanje proti Gradičevi je bilo po končani preiskavi ustavljeno, Cestnika pa so izsledili in aretirali šele letos 26. februarja pri Sv. Petru pod Sv. gorami.

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročite se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati, kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še krepli in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

Ko potrebujete
ZELEZNINO
SEMENA
STEKLENO POSODO
ELEKTRIČNE
PREDMETE
itd.
zglasite se v
SUPERIOR
HOME
SUPPLY
6401-03 Superior Ave.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za- tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET — ZLOČIN ORCIVALU

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler so še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

TRGOVCI IN OBRTNIKI!

SEDAJ JE ČAS, DA SI NAROČITE VAŠE

KOLENDARJE ZA 1938

Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo le- to posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite na- vadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in iz- bera nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite Henderson 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVENUE

AMERICA'S BEST
in its price class!

4 for 10¢

PROBAK
BLADES

LIFE'S BYWAYS

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

M. Zevaco:

FAVSTA

ZGODOVINSKI ROMAN

"Tiho!..." je šepnil Maurevert.

Vrata gostilne so se odpirala. Zločinska trojica se je stisnila ob zid. V pramenu svetlobe, ki je pal skozi duri, je Maurevert spoznal Pardaillana. Mraz ga je izpreletel. Ko sta se vitez in njegov pes odpravila, je velel:

"Za menoj! Kadar vama porečem: 'Udri!' planita nanj. Toda glejta, da ga pogodita na prvi mah, zakaj on vaju ne bo zgrešil, ako mu ostane toliko časa!" Namestu odgovora sta Picouic in Croasse izdrla bodali: Maurevert je krenil naprej, rokovnjača za njim. Več kot dvajsetkrat bi jima bil mogel dati znamenje in več ko dvajsetkrat je molčal. Bilo ga je strah!...

"Ako ne pade prvi mah, sem izgubljen!..."

Omahujoč med smrtnim strahom in sovraštvom, je Maurevert sledil Pardaillanu do pokopališča Nedolžnih. Tam se je vitez po dolgih pogajanjih s Pipeaujem obrnil in krenil po isti poti nazaj... Šel je tik mimo trojice, ki mu je spet sledila v Staro mesto, prav na konec otoka...

Tu je Maurevert videl Pardaillana, kako se je ustavil pred neko hišo. Ni se vpraševal, kaj pomeni Pardaillanovo čudno vedenje; mislil je samo na to, kako pobegne na vrat na nos, kakor hitro se njegova pajdaša vrže na viteza. Pred skrivnostno hišo v starem mestu se mu je zazdela prilika ugodna; že je hotel dati znamenje za napad, ko je planila iz sosednje gostilne ženska z razmršenimi lasmi in pala Pardaillanu v naročje. Nekaj trenutkov nato je vitez izginil z neznanko za vrati, na katera je bil potrkal.

"Ušel nam je," se je razjezil Picouic. "A krivda je vaša, gospod plemi!"

"Počakajmo," je odvrnil Maurevert...

XI.

Odveza.

Mojster Claude se je bil strmoglavil v odprtino, držeč onesveščeno Violetto na rokah. Mislil, ki ga je zaskočila med padcem, ni bila ta, da mu je poginila. "Ona ve, da sem bil krvnik!"

Ta strašna zavest, kolikor se je vobče utegnila oblikovati, je bila v tistem trenutku njegova edina bol...

Ko je pal v Sekvano, ga je najprej potegnilo na dno. Stisnil je deklico na svoje široke prsi ter suval s petami in z drugo roko, dokler se ni prikopal na vrh. Vsa njegova volja in pažnja sta bili osredotočeni v skrb, da bi ohranil njeno glavo nad vodo. Po nekaj minutah plavanja je zadel s koleno ob trdna tla bil je pri kraju!... Tedaj je dvignil ubožico iz vode in jo je ponesel na suho. Vroč solze so mu curkoma drle po licih...

Ko se je vzpel na breg, je videl, da ni daleč od Židovske ulice, nekaj nad mostom Naše Gospe. Stekel je in prispeval v nekaj minutah do svoje hiše. In ker se stara Gilberta ni dovolj naglo odzvala njegovemu trkanju, se je naslonil na vrata, ki so se ječe vdala pritisku njegovih silnih ramen... Baš tedaj je prihitela gospa Gilberta vsa preplašena, z gorečo svetiljko v rokah.

"Zakuri!" je hripavo siknil Claude. "Segrej rjuhe, brz!..." V zmešnjavi so ostala vrata odprta. Claude je stekel v svojo sobo, položil Violetto na posteljo in se sklonil k njej.

"Ali je mrtva?" je zamrmral ves prepaden. "Ali naj jo izgubim, ko sem jo komaj našel? Če ona ne bo živeła, umrem tudi jaz..."

... Gilberta, vražja ženska, podvizajte se!..."

Gospa Gilberta je kurila na vse pretege...

Kmalu po tem, ko je Claude vdrl v hišo, je obstal pred vrati človek, ki se je zdel namenjen k njemu... Bil je Belgoder!...

"Tem bolje!" je zarenčal s peklensko škodoželjnostjo, stiskaje pod plaščem široko bodalo. "Vrata so odprta, prav kakor da me pričakuje!... Kar vstopimo... A kaj naj mu rečem? Po malem mu moram natočiti gorje, da bo tem delj poginjal od njega... Kaj, mojster Claude, mu porečem, ali me ne poznate več? I, kako bi, ko ste jih toliko nakolesili in izprebitali v svojem življenju!... Pogledajte me dobro! Jaz sem tisti, ki ste ga priklenili k sramotnemu steburu, ko bi mi bili tako izlahka dali uiti!... Iz masčevanja sem potlej ugrabil vašo malo Violetto... O, počakajte, to še ni vse! Dajte, da vam povem, kaj sem storil z nedolžno golobico, ki je bila vaš ponos, vaša radost in vaše življenje... Vrgel sem jo v posteljo vojvode Guiskiga!... Kako vam ugaja ta šala, dragi mojster Claude?... He, he!..."

Tako govoreč sam s seboj, je stopil lopov v hišo. Vsa vrata pred njim so bila odprta. Zdajci pa je odrevenel. V edini sobi, ki je bila razsvetljena, je videl Claudea, sklonjenega nad posteljo. In čul je njegovo ihtenje... "Živi!..." je hropel bivši krvnik kakor iz uma. "Gospod Jezus, ki imaš usmiljenje s siromaki, usmili se tudi mene!... Violetta, dete moje, odpri oči!... Ne boj se, nevarnost je minila... Kakor hitro se zdani, pobegniva... samo malce odprite oči!..."

Belgoder je stal nekaj trenutkov kakor kip. Nato se je tiho obrnil in je po prstih odšel iz hiše, ne da bi ga kdo opazil.

"Kaj pomeni to?" je škrtal sam pri sebi. "Guise je poslal črnega plemiča k meni. Dobro. Spravil sem deklino, kamor mi je bilo ukazano. Storil sem svojo dolžnost, o tem ni spora; zlati, ki sem jih dobil, so najboljši dokaz... Prekrasno. Ves vesel se po tem takem odpravim h krvniku, da bi mu povedal, kaj sem storil z njegovo hčerjo... in kaj vidim?... Vrata so odprta, krvnik kleči pri postelji in na postelji leži Violeta vsa premočena... Kaj se je zgodilo? Ali ji ni obetal, da jutri pobegneta?..."

Po dolgem ugibanju si je cigan razložil pravkaršnji prizor tako, da se je Violetta najbrže iztrgala Guisu in skočila v Sekvano, Claude, ki je bil po čudnem naključju priča tega dogodka, pa je skočil za njo in jo je otel.

Čim delj si je slikal izjalov-

Lastnik mora prodati

Kot novo, hiša na East 212 St., blizu cerkve sv. Kristine, in Miller Ave., Euclid, O. Za dve družini, pet velikih sob za vsako; velik lot, dvojna garaža, nizki davki, mesečni dohodki \$50, tako da lahko dohodki izplačujejo hišo. Samo \$4250, \$900 takoj, ostalo na mesečna odplačila. Poizve se na 595 East 185 Street, KENmore 1115.

Proda se ali da v najem

Zidano poslopje, se odda del ali celo poslopje; tudi hiša 9 sob na prodaj; blizu Fisher Body, se proda poceni. Poizve se na 13408 St. Clair Ave.

ljenje svoje osvete, tem hujša besnost ga je grabila. Brez dolgega pomišljanja je krenil k Favstinemu dvorcu in jel razbijati po vrtil. Straža ga izprva ni hotela spustiti v vežo; naposled jih je vendar preprosil, da so ga peljali k Favsti. Imela sta dolg razgovor. Med tem razgovorom je skrivnostna princesa udarila z zlatim kladencem ob majhen zvonček ter velela slugi, ki je prihitel:

"Naj teče nekdo še to minuto po kneza Farneskega..."

Po razgovoru so odvedli Belgodera v samotno čumnato in so ga zaklenili. To jetništvo je bilo prej ko ne samo začasno in dogovorjeno, zakaj cigan ni pokazal ne presenečenja ne Bog zna kakšnega strahu.

Pomoč gospe Gilberte, ki jo je slekla, otrla in spravila v posteljo, je zdramila Violetto iz omedlevice. Ko se je smel mojster Claude vrniti v sobo, je ležala deklica z odprtimi očmi, vsa zaspana, kakor bi premišljevala o težkih, žalostnih stvareh.

Zakašljal je, da bi jo opozoril nase, ter jo ogovoril od daleč s ponižnim, prosečim glasom:

"Zaspi, dete... in ne boj se, ne misli na nocojšnji dogodek; verjemi, vse je minilo! Treba je, da se spočiješ, zakaj jutri za rana odpotujeva... ne, molči, ne reči ničesar!... Preveč bi me bolel tvoj glas, ako bi... nu, kaj! Vedi samo to: kadar bomo daleč od Pariza in se ti ne bo bati ničesar več... takrat bo tvoja volja, ali me boš še hotela gledati blizu sebe ali ne!..."

Violetta je hotela nekaj reči, toda Claude je bil že izginil. Samo njegov vzdih je še čula... vzdih, ki je bil podoben ihtenju...

Zaspiti ni mogla. Vso noč je ležala nepremično, z odprtimi očmi in ročicami prekrizanimi

na prsih, ter mislila brez prebupa, jo je izpreletela še hujša groza.

"Poslušaj me," je zaječal Claude iz dna svoje bolečine. "Tudi jaz moram govoriti s teboj. Prav imaš, bolje je ne odlašati... treba je, da ti razložim... da vsaj poizkusim razložiti... Molči, ne sodi še!... Da, res je, ubijal sem... ubijal na povelje! Ne prebledevaj, zaklinjam te... saj sem ti rekel, da je tvoja volja... in da se ti ne približam več, ako ne boš hotela... samo tvoj pes bom še, vrata tvoje hiše bom čul... Vidiš, dete, preden te je dobrota božja poslala v moje življenje kakor solnčni žarek, sem opravljal svoj posel, ne da bi premišljal kako in kaj. Vrhovni sodnik je prišel k meni ali pa mi je poslal ukaz. Šel sem, kamor mi je bilo rečeno, na Montfaucon, na Grevski trg ali drugam... in sem prevzel obsojenca ali obsojenko... Vrv in sekira sta bili zame samo orodji... jaz sam sem bil orodje... Kaj naj ti rečem v svoje opravičenje? Moj oče, moj stari oče in moj praded, vsi so ubijali, ne da bi vpraševali koga in zakaj. Krvništvo je bilo pri nas rodbinski poklic!..."

"Preden odrinemo, bi rada govorila z vami," je zaječala Violetta.

Njen glas je bil tako razburjen, da je Claude vztrepetal in prebledel.

"Tako?... Govorila bi rada z menoj?..."

Violetta je pokimala.

"Saj sem vedel!" je zastokal Claude sam pri sebi. "Prelepo bi bilo, ako bi se končalo tako, kakor sem mislil... A kaj mi hoče povedati?... Groza je je moje bližine... rajša umre, kakor da bi bežala s takim človekom... seveda!... A kaj bo z menoj? Ali naj se ubijem?... Oh, če bi se upal! Če me ne bi bilo strah tega, kar je onkraj smrti!..."

Violetta je molčala. Trepetala je in gledala v tla. Claude se je obupno smehljajal.

"Nu prav," je rekel z glasom, ki se mu je zdel naraven, čeprav je bil v resnici samo hropenje izmučene živali. "Govori, povej, kar ti je na umu... Jaz, vidiš... jaz..."

In zdajci je pal na kolena. Ko je zagledala tik pred seboj to obličje, ki se je krčilo v divjem o-

li ne boš vedela, kaj se je zgodilo v mojem srcu tisti mah, ko si iztegnila ročice proti ljudstvu."

"Iztegnila sem roke... proti ljudstvu?... " je zamrmrala Violetta.

"Kakopak! In jaz sem te vzela s seboj, ker nisi imela očeta..."

"Ker nisem imela očeta!" Deklica je vzdihnila do dna svoje bitja.

"Oh, res... saj ne veš... ves čas sem te varal..."

Violetta se je z grozo zazrla vanj. Claude pa je rekel z grenkim vzdihom in s ponižno sklonjeno glavo:

"Nisem tvoj oče..."

Violetta si je položila roke na oči, kakor bi jih hotela obraniti prezarke luči.

"O, Simona!" je vzkliknila. "Uboga mamica Simona, vendar si govorila resnico na smrtno uro!..."

"Nisem tvoj oče," je ponovil Claude. "Zdaj vidiš, da me lahko ostaviš, kadarkoli ti drago..."

Toda poslušaj. Preden sem našel tebe, ubogo zapuščenoto dete, nisem vedel, kaj je življenje. Ne

srca nisem imel ne duše. Ko pa si bila ti pri meni, sem se nekega dne zavedel, da nisem več tisti, ki sem bil... in groza me je postalo ubijanja... Gledal sem vešala in sekro in sem trepetal... Ze takrat sem mislil na to, kaj porečeš ti, kadar zveš strašno resnico... Oh, kruto sem jel trpeti! Nepristano sem videl strahove, ki so me preklinjali... Mislim, da najdem mir, ako se odpovem svojemu strašnemu opravilu. Gorje mi! Ko sem storil to, mi je postalo še huje in strahovi okoli mene je bilo čedalje več... Zaman sem dajal miloščino, zaman sem hodil v cerkev; v mojem srcu je zevala rana, ki ne bo nikoli zaceljena... Samo pri tebi, v najini hišici v Meudonu, sem čutil, da spet postajam človek. Kadar si se mi ti nasmešnila, nisem bil več nesrečen, ki je begal pred svojo lastno senco in se je ponoči bal samote v nerazsvetljeni sobi... Obhajalo me je, kakor da sem v raju, in bilo so trenutke, ko se mi je zdelo... oprosti... da si res moja hči!..."

(Dalje prihodnjič)

li ne boš vedela, kaj se je zgodilo v mojem srcu tisti mah, ko si iztegnila ročice proti ljudstvu."

"Iztegnila sem roke... proti ljudstvu?... " je zamrmrala Violetta.

"Kakopak! In jaz sem te vzela s seboj, ker nisi imela očeta..."

"Ker nisem imela očeta!" Deklica je vzdihnila do dna svoje bitja.

"Oh, res... saj ne veš... ves čas sem te varal..."

Violetta se je z grozo zazrla vanj. Claude pa je rekel z grenkim vzdihom in s ponižno sklonjeno glavo:

"Nisem tvoj oče..."

Violetta si je položila roke na oči, kakor bi jih hotela obraniti prezarke luči.

"O, Simona!" je vzkliknila. "Uboga mamica Simona, vendar si govorila resnico na smrtno uro!..."

"Nisem tvoj oče," je ponovil Claude. "Zdaj vidiš, da me lahko ostaviš, kadarkoli ti drago..."

Toda poslušaj. Preden sem našel tebe, ubogo zapuščenoto dete, nisem vedel, kaj je življenje. Ne

srca nisem imel ne duše. Ko pa si bila ti pri meni, sem se nekega dne zavedel, da nisem več tisti, ki sem bil... in groza me je postalo ubijanja... Gledal sem vešala in sekro in sem trepetal... Ze takrat sem mislil na to, kaj porečeš ti, kadar zveš strašno resnico... Oh, kruto sem jel trpeti! Nepristano sem videl strahove, ki so me preklinjali... Mislim, da najdem mir, ako se odpovem svojemu strašnemu opravilu. Gorje mi! Ko sem storil to, mi je postalo še huje in strahovi okoli mene je bilo čedalje več... Zaman sem dajal miloščino, zaman sem hodil v cerkev; v mojem srcu je zevala rana, ki ne bo nikoli zaceljena... Samo pri tebi, v najini hišici v Meudonu, sem čutil, da spet postajam človek. Kadar si se mi ti nasmešnila, nisem bil več nesrečen, ki je begal pred svojo lastno senco in se je ponoči bal samote v nerazsvetljeni sobi... Obhajalo me je, kakor da sem v raju, in bilo so trenutke, ko se mi je zdelo... oprosti... da si res moja hči!..."

(Dalje prihodnjič)

li ne boš vedela, kaj se je zgodilo v mojem srcu tisti mah, ko si iztegnila ročice proti ljudstvu."

"Iztegnila sem roke... proti ljudstvu?... " je zamrmrala Violetta.

"Kakopak! In jaz sem te vzela s seboj, ker nisi imela očeta..."

"Ker nisem imela očeta!" Deklica je vzdihnila do dna svoje bitja.

"Oh, res... saj ne veš... ves čas sem te varal..."

Violetta se je z grozo zazrla vanj. Claude pa je rekel z grenkim vzdihom in s ponižno sklonjeno glavo:

"Nisem tvoj oče..."

Violetta si je položila roke na oči, kakor bi jih hotela obraniti prezarke luči.

"O, Simona!" je vzkliknila. "Uboga mamica Simona, vendar si govorila resnico na smrtno uro!..."

"Nisem tvoj oče," je ponovil Claude. "Zdaj vidiš, da me lahko ostaviš, kadarkoli ti drago..."

Toda poslušaj. Preden sem našel tebe, ubogo zapuščenoto dete, nisem vedel, kaj je življenje. Ne

srca nisem imel ne duše. Ko pa si bila ti pri meni, sem se nekega dne zavedel, da nisem več tisti, ki sem bil... in groza me je postalo ubijanja... Gledal sem vešala in sekro in sem trepetal... Ze takrat sem mislil na to, kaj porečeš ti, kadar zveš strašno resnico... Oh, kruto sem jel trpeti! Nepristano sem videl strahove, ki so me preklinjali... Mislim, da najdem mir, ako se odpovem svojemu strašnemu opravilu. Gorje mi! Ko sem storil to, mi je postalo še huje in strahovi okoli mene je bilo čedalje več... Zaman sem dajal miloščino, zaman sem hodil v cerkev; v mojem srcu je zevala rana, ki ne bo nikoli zaceljena... Samo pri tebi, v najini hišici v Meudonu, sem čutil, da spet postajam človek. Kadar si se mi ti nasmešnila, nisem bil več nesrečen, ki je begal pred svojo lastno senco in se je ponoči bal samote v nerazsvetljeni sobi... Obhajalo me je, kakor da sem v raju, in bilo so trenutke, ko se mi je zdelo... oprosti... da si res moja hči!..."

(Dalje prihodnjič)

li ne boš vedela, kaj se je zgodilo v mojem srcu tisti mah, ko si iztegnila ročice proti ljudstvu."

"Iztegnila sem roke... proti ljudstvu?... " je zamrmrala Violetta.

NAZNANILO in ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem, da je kruta smrt iztrgala iz naše sredice ter nas je za vedno zapustil naš skrbni in dobri soprog in oče

BLAŽ BARTOL

Umrli je 4. junija po dolgi in mučni boleznici. Pogreb se je vršil iz prostorov Svetkovega pogrebnege zavoda po cerkvenih obredih na Calvary pokopališču kjer smo izročili njegovo truplo materi zemlji. Pokojnik je bil doma iz St. Ruperta na Dolenjskem.

Zelimo se iskreno zahvaliti vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti dragega pokojnika in sicer: bratu John Bartol iz Cicero, Ill., nečaku John, nečakinji Sophie, Mr. in Mrs. Joseph Paulin, Mr. in Mrs. Gasper Bashel, Mr. Anton Zupancic, Mr. Blaž Skopec, družini Urbas, Mr. Frank Sustarsic, družini Charlie Zupancic, Mr. in Mrs. Frank Kostelec, Mr. in Mrs. Joseph Rasberger, Mr. in Mrs. Anton Malensek, Mr. John Skopec, Mrs. M. Sustarsic, družini Lovrene Kožuh, sosedom kakor tudi nabiraleu prispevkov pri njih za cvetlice Mr. Louis Somraku, društvu Zavedni Sosedje, št. 158, SNPJ katerega član je bil pokojnik.

Najlepše se želimo zahvaliti tudi onim, ki so darovali za sv. maše in sicer: Mr. Frank Soklich, Lorain, O., Mrs. Helena Somrak, Mr. in Mrs. John Urbas, Mr. in Mrs. Bricel, Mrs. Mary Sinkovec, Mr. in Mrs. Rasberger, družini Tomažin, Mr. Lawrence Kožuh, Mr. Louis Valencic, Mr. in Mrs. Frank Znidarsic, Mr. J. Salekar in Mr. Ignac Salekar.

Srečna hvala tudi vsem onim, ki so se spomnili pokojnika na zadnji poti. Posebna hvala pa onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi in sicer: Mr. Louis Zdesar, Mrs. Matilda Skupec, Mr. John Japel, Mr. John Skopitz, Mrs. Mary Sustarsic, Mr. Gasper Bashel, Mr. Frank Sustarsic, Mr. John Prah.

Iskreno se zahvalimo vsem onim, ki so darovali v gotovini v pomoč družini: Mr. in Mrs. Japel, Mr. in Mrs. Slejko, Mr. Rudolph Sedlar iz Cicero, Ill., Mr. Rudolph Perdan, Mr. in Mrs. Krasovec, Mr. in Mrs. J. Korencan, Jr.

Hvala pogrebniemu zavodu August F. Svetek za vzorno vreden pogreb in prvovrstno poslugi.

Počivaj v miru, dragi nepoznani soprog in oče in lahka naj ti bo ameriška zemlja. Spominjali se te bomo z ljubeznijo in hvaležnostjo v naših srcih za vedno.

Zalujoči ostali:

JENNIE, soproga, EDDY in WILLIAM, sinova JOHN BARTOL, Cicero, Ill., brat

Euclid, Ohio, 1. julija, 1937.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE v Slovenskem Nar. Domu. PRODAJA parobrodne listke za vso prekomorske parnike: POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah; OPRAVLJA notarske posle. Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

LOUIS OBLAK

Trgovina s pohištvo Pohištvo in vse potrebščine za dom 6612 ST. CLAIR AVE. HEnderson 2978

HIŠE NA PRODAJ

13321 Kuhlman Ave., moderna hiša za eno družino, 6 sob, v mirni, prijazni okolici.

2809 Ross Ave., za dve družini, 10 sob, velik lot, 3 car garage.

2558-60 E. 73 St., dve hiši na enem lotu, 10 sob.

Te hiše so last podporne organizacije in morajo biti prodane. Pogoji, kakor tudi cene istih so jako ugodni.

MATT PETROVICH

253 EAST 151st ST. KENmore 2641-J

V najem

Odda se pet sob s parno goroto. Poizve se na 6400 St. Clair Ave.

Psihični medi in svetovalec. Ako rabite ali hočete svojo pomoč in nasvet se oglašite pri Mrs. Lee, 1971 East 75 Street, od Euclida. Vsak dan med 9. zjutraj in 9. uro zvečer. —(Oglas)

SOBA ZA PEČLARJA

Odda se soba s kuhinjo, pripravo za pečlarja. Na razpolago je tudi kuhinjska peč. Naslov se poizve v uradu tega lista.

7 DNI DO JUGOSLAVIJE
BREMEN-EUROPA
Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremmerhaven zajamči udobno potovanje do LJUBLJANE
Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:
COLUMBUS
HANSA DEUTSCHLAND
HAMBURG NEW YORK
Izberite železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga Pomagali vam bomo preskrbeti vize za obisk ali preseliti vaših evropskih sorodnikov. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1430 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio

KAM PA V NEDELJO, 4. JULIJA?
Gotovo greste v naravo se pozabavati s prijatelji in znanci!
Vabljeni ste na PIKNIK IN DOMAČO ZABAVO
katera se vrši na farmi ANDY GERLA poznane gostilničarja iz 756 East 200 Street.
Zabave ne bo manjkalo — serviralo se bo okusen prigrizek in raznovrstno pijačo. Pekli bomo jančka in za sport bo pa balincaje. Farma se nahaja na vogatu Arnold Rd. in Rt. 84. Vozite po Euclidu in pazite na napiske ki bodo ob poti. Za tiste ki nimajo avtomobilov bo peljal truck izpred gostilne na 756 East 200 Street ob 1. pop. Se priporočamo za obisk.

VLOGE POPOLNOMA VARNE ZAVAROVANE DO \$5,000

PRIPISANE OBRESTI
30. JUNIJA 1937 PO

3%

Nove vloge pred 15. julijem bodo vlekale obresti od 1. julija

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

6233 ST. CLAIR AVENUE

Posojila za nove zgradbe — Refinanciranje — Nizke obresti na vsa posojila